

Прокуратура в Україні

У навчальному посібнику висвітлено питання мети, завдань та функцій прокуратури в Україні, історії її становлення, нормативно-правового забезпечення та засад діяльності. Окреслено систему прокуратури та її місце в системі органів державної влади, особливості формування кадрового складу, міжнародні стандарти діяльності та моделі в зарубіжних країнах, координаційні повноваження, напрями міжнародного співробітництва, перспективи взаємодії з Європейською прокуратурою та інші питання організації та діяльності цієї інституції.

Для здобувачів, аспірантів, викладачів юридичних закладів вищої освіти, а також для практичних працівників органів прокуратури та правопорядку.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ

Навчальний посібник

Київ • Алерта • 2025

УДК 343.163(477)(07)
П83

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 8 від 10 грудня 2024 р.)*

Рецензенти:

Н.М. Бакайнова – завідувачка кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», докторка юридичних наук, професорка, заслужений юрист України;

Л.М. Москвич – докторка юридичних наук, професорка, доцентка кафедри кримінального процесу Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, заслужений юрист України;

С.О. Іваницький – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ.

П83 Прокуратура в Україні: навчальний посібник / за заг. ред. М.М. Стефанчук. Київ: Алерта, 2025. 526 с.

ISBN 978-617-566-888-7

У навчальному посібнику висвітлено питання мети, завдань та функцій прокуратури в Україні, історії її становлення, нормативно-правового забезпечення та засад діяльності. Окреслено систему прокуратури та її місце в системі органів державної влади, особливості формування кадрового складу, міжнародні стандарти діяльності та моделі в зарубіжних країнах, координаційні повноваження, напрями міжнародного співробітництва, перспективи взаємодії з Європейською прокуратурою та інші питання організації та діяльності цієї інституції.

Для здобувачів, аспірантів, викладачів юридичних закладів вищої освіти, а також для практичних працівників органів прокуратури та правопорядку.

УДК 343.163(477)(07)

ISBN 978-617-566-888-7

© Авторський колектив, 2025

© Видавництво «Алерта», 2025

ЗМІСТ

Авторський колектив.....	3
ПЕРЕДМОВА	10
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	12

ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Мета, завдання та функції прокуратури в Україні.....	13
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>38</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>38</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>39</i>
1.2. Історія становлення та розвитку прокуратури в Україні.....	42
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>65</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>65</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>66</i>
1.3. Нормативно-правове забезпечення діяльності прокуратури в Україні.....	67
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>84</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>84</i>
1.4. Засади діяльності прокуратури в Україні	86
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>108</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>108</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>110</i>
1.5. Моделі прокуратури в зарубіжних країнах.....	111
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>120</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>120</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>121</i>
1.6 Європейська прокуратура: інституційні питання та взаємодія з Україною	123
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>151</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>152</i>
<i>Список рекомендованих джерел: .....</i>	<i>154</i>

1.7. Міжнародні стандарти діяльності прокуратури	156
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>169</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>170</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>171</i>

ГЛАВА 2.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-СИСТЕМНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Система органів прокуратури в Україні	174
2.1.1 Офіс Генерального прокурора.....	175
2.1.2 Обласні прокуратури.....	180
2.1.3 Окружні прокуратури.....	183
2.1.4 Спеціалізовані прокуратури	185
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>202</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>203</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>204</i>
2.2 Прокурорське самоврядування.....	204
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>213</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>213</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>214</i>
2.3 Тренінговий центр прокурорів України	214
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>221</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>221</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>221</i>
2.4. Орган, що здійснює дисциплінарне провадження	222
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>228</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>229</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>229</i>
2.5 Організація роботи в органах прокуратури.....	230
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>245</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>245</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>246</i>

ГЛАВА 3. КАДРОВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1 Зайняття посади прокурора	247
3.1.1 Вимоги до кандидатів на посаду прокурора.....	247
3.1.2 Добір кандидатів на посаду прокурора	250
3.1.3 Особливості переведення прокурора до прокуратури вищого рівня та призначення прокурора на адміністративну посаду	262
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>267</i>
<i>Задача.....</i>	<i>268</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>268</i>
3.2. Статус прокурора	270
3.2.1 Права та обов'язки прокурора	270
3.2.2 Гарантії незалежності прокурора	276
3.2.3 Дисциплінарна відповідальність прокурора.....	279
3.3 Звільнення прокурора з посади, припинення та зупинення його повноважень	289
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>297</i>
<i>Задачі.....</i>	<i>297</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>300</i>
3.4 Прокурорська етика	302
3.4.1 Основні вимоги до поведінки прокурора: професійної та позаслужбової	302
3.4.2 Етичні засади комунікативних взаємовідносин прокурора.....	307
<i>Перелік питань до контролю .....</i>	<i>311</i>
<i>Задачі.....</i>	<i>311</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>312</i>
3.4.3 Доброчесність прокурора	313
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>322</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>323</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>323</i>

ГЛАВА 4. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку	325
4.1.1. Поняття та сутність організації прокурором досудового розслідування	325
4.1.2. Поняття та сутність процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням	332
4.1.3. Вирішення прокурором відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження ..	340
4.1.4. Нагляд прокурора за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку	343
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>350</i>
<i>Тестові завдання .....</i>	<i>351</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>352</i>
4.2 Підтримання публічного обвинувачення в суді	354
4.2.1 Поняття та сутність підтримання прокурором публічного обвинувачення в суді.....	354
4.2.2. Прокурор у підготовчому судовому засіданні	361
4.2.3. Прокурор у кримінальному провадженні на стадії судового розгляду	373
4.2.4. Прокурор у судових дебатах. Структура та зміст промови прокурора в суді	380
4.2.5. Підстави та процесуальний порядок для відмови прокурора від обвинувачення, зміни або висунення додаткового обвинувачення.....	384
4.2.6. Організація діяльності прокурора у судовому провадженні	392
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>396</i>
<i>Задачі.....</i>	<i>397</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>399</i>

4.3 Представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і у порядку, що визначені законом	400
4.3.1 Поняття та правова природа представництва прокурором інтересів держави в суді.....	400
4.3.2 Підстави та приводи представництва прокурором інтересів держави в суді	404
4.3.3. Повноваження прокурора щодо представництва інтересів держави в суді	419
4.3.4 Організація діяльності прокурорів з представництва інтересів держави в суді.....	427
<i>Перелік питань для контролю .....</i>	<i>434</i>
<i>Задачі.....</i>	<i>435</i>
<i>Список рекомендованих джерел .....</i>	<i>436</i>
4.4 Нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян...440	
4.4.1 Поняття та сутність нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.....	440
4.4.2 Повноваження прокурора з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.....	448
4.4.3 Організація діяльності прокурора з нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.....	454

<i>Перелік питань для контролю</i>	469
<i>Тестові завдання</i>	470
<i>Список рекомендованих джерел</i>	473

ГЛАВА 5. МІЖІНСТИТУЦІЙНІ ТА МІЖНАРОДНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Координація прокуратурою діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності..	474
5.1.1. Завдання та організаційні форми координації прокуратурою діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності.....	474
5.1.2. Порядок координації прокуратурою діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності.....	481
<i>Перелік питань для контролю</i>	486
<i>Тестові завдання</i>	487
<i>Список рекомендованих джерел</i>	489
5.2. Прокуратура України у сфері міжнародного співробітництва	490
5.2.1. Правові підстави та основні напрями міжнародного співробітництва органів прокуратури.....	490
5.2.2. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.....	497
<i>Перелік питань для контролю</i>	509
<i>Тестові завдання</i>	510
<i>Список рекомендованих джерел</i>	511
5.2.3 Співробітництво з Міжнародним кримінальним судом	511
<i>Перелік питань для контролю</i>	521
<i>Тестові завдання</i>	521
<i>Список рекомендованих джерел</i>	523

Навчальне видання

ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ

Навчальний посібник

за загальною редакцією

М. М. Стефанчук

Відповідальний за випуск
Комп'ютерна верстка

О. В. Діордійчук
Д. М. Алексєєв

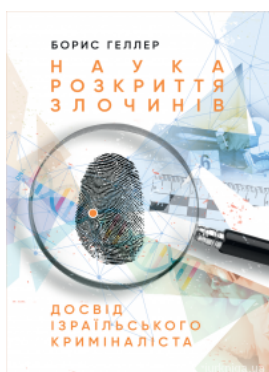
Підписано до друку 10.01.2025 р. Формат 60 x 84 ¹/₁₆.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 30,57.
Тираж 300 прим.

Видавництво «Алерта»
04210, м. Київ, а/с 112.

Тел.: (044) 223-15-25, (099) 607-97-62.

Е-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.

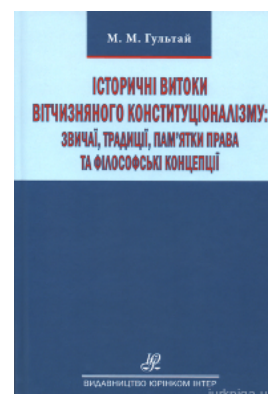
Книги, які можуть вас зацікавити

Наука розкриття злочинів: Досвід ізраїльського криміналіста

Цивільний процесуальний кодекс України

Історичні витоки вітчизняного конституціоналізму: звичаї, традиції, пам'ятки права та філософські концепції

Кримінальний процесуальний кодекс України

Наскрізні кримінально-правові поняття

Кримінальний кодекс України. Юрінком Інтер

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт](#) →